

Narcís Serra: "El futur de l'Exèrcit és ajudar a forjar la pau"

Acaba de publicar La transición militar (Debate). Va ser alcalde de Barcelona i ministre de Defensa i vicepresident del Govern amb González.

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 24.04.08

--Va ser el primer ministre de Defensa socialista. ¿Va tenir por d'un altre 23-F?

--Precaució. En especial fins a la reforma de les lleis militars. La majoria dels militars ja estaven convençuts de la necessitat de canvis, però...

--¿Què?

--No eren tots. Es va haver d'utilitzar certa duresa i molta discreció.

--Va fulminar generals...

--Al principi. El cessament del capità general de Valladolid, el 1983, i algun altre, però preferia la discreció.

--¿Com?

--Analitzant situacions i actuant. La democràcia té un deute amb el general Emilio Alonso Manglano per la seva feina aquells anys en la intel·ligència militar.

--Concreti.

--Ho va dir Felipe González l'altre dia. Al prendre possessió, a primers de desembre, m'assabento que el Consell Suprem de Justícia Militar volia

indultar per Nadal els condemnats del 23-F. Alguns tornarien a casa i podrien reingressar a l'Exèrcit.

--No va passar...

--No. L'hi vaig dir a Felipe i vaig citar el president del Consell. Li vaig ordenar que retirés la qüestió de l'ordre del dia i el vaig amenaçar de dissoldre el Consell. La va retirar i, poc després, els que hi haurien votat a favor van ser multats. No se'n van assabentar ni els ministres.

--¿Vostè podia dissoldre el Consell?

--Era discutible.

--Anem al llibre.

--No he escrit unes memòries, sinó un llibre de política militar. Explico com, en les fases de transició, els exèrcits admeten deixar d'intervenir en política. I com, en la fase de consolidació, accepten obeir, també en la seva organització, el poder civil. Em baso en Espanya i en les consultories que entre el 2000 i el 2004 vaig fer per a Sèrbia i països americans.

--¿Què és més arriscat: nomenar-lo a vostè per a Defensa el 82, o fer ministra Carme Chacón, una socialista favorable a l'Estatut?

--S'han de llançar els missatges adequats en cada etapa. Si França, Colòmbia o Xile han tingut ministres dones de Defensa, ¿per què no Espanya? Carme Chacón és molt competent i estic segur que anirà molt bé.

--Vostè va passar de Defensa a vicepresident. ¿Es pot repetir?

--No veig per què no. Però les circumstàncies del moment importen.

--Rodríguez Ibarra ha dit que Chacón...

--L'expresident extremeny parla molt. Jo avui només ho faig de política militar.

--La democràcia va venir a Espanya sense ruptura, des de la legalitat franquista fins a la Constitució. ¿Va passar una cosa semblant a l'Exèrcit?

--Hi va haver un general clau en l'època de Franco, Manuel Díez Alegría, que des de finals dels 60 havia dissenyat un Exèrcit modern, subordinat al poder civil i amb caps d'Estat Major de cada arma que depenien d'un únic ministre de Defensa.

--¿Què va passar?

--Va ser destituït i la seva llei de reforma militar va tenir moltes esmenes a les Corts --una cosa poc freqüent-- i al final no es va aprovar. Però va marcar el futur.

--¿Per què?

--Perquè un militar intel·ligent havia dissenyat el nou Exèrcit i perquè Gutiérrez Mellado, l'home clau en la transició militar, n'era deixeble.

--Gutiérrez Mellado es recorda pel 23-F.

--És clar. Però la clau de la democràcia madura és que els militars obeeixin un ministre de Defensa civil. Suárez va dissoldre els ministeris militars després de les eleccions del 15-J i va crear per a Mellado el ministeri de Defensa. Va ser un gran pas.

--¿L'Exèrcit volia influir?

--Si Mellado no hagués impedit que l'article 8 de la Constitució consagrés que la Junta de Caps d'Estat Major era l'òrgan superior de la cadena de comandament, hauria sigut impossible la reforma militar del 1985, que va convertir els òrgans col·lectius amb comandament en consultius. I els va substituir per comandaments unipersonals nomenats pel poder civil.

--Es va haver de canviar la llei.

--Canviar un article del títol preliminar de la Constitució hauria sigut gairebé impossible. N'hi havia que volien que l'Exèrcit fos una institució independent. Sense Gutiérrez Mellado, hi hauria hagut perill de democràcia tutelada.

--Soldats espanyols a l'Afganistan, al Líban. ¿Què en pensa?

--Una de les funcions de l'Exèrcit serà col·laborar amb la política exterior d'Espanya en missions que marquen el nostre compromís amb la política de l'ONU. És el futur de l'Exèrcit: ajudar a forjar la pau a les zones conflictives del planeta.